

Rapla Kultuurikeskuse kinosaaalis (Tallinna mnt 17, Rapla) 18.00 - 20.00.

Osalejad: Rain Terras (abivallavanem, koosoleku juhataja), Cerly-Marko Järvela (vallaarhitekt), kolonel Eero Rebo (Kaitseliidu (KL) Peastaap, ülem), Andres Järve (KL Peastaap, Planeerimise ja arendamise jaoskonna spetsialist), major Indrek Jürgenson (KL Rapla malev, pealik), Eduard Meresmäe (KL), Siim Jõgis („Raplamaa Sõnumid“), piirkonna maaomanikud ja huvilised.

Abivallavanem Rain Terras tegi sissejuhatuse. Vallaarhitekt andis ülevaate 2022. aastal esitatud detailplaneeringu algatamisettepaneku menetlemise käigust, tutvustades põgusalt asukohaalternatiivide valikut ja algatamisele eelnenud koostöö raames esitatud arvamusi ja vastuväiteid.

Andres Järve tutvustas viimast, 2024. aasta aprillikuus esitatud detailplaneeringu eskiislahendust, mille puhul on jäädud pidama Kopramäe maaüksusel kui asukohaalternatiivide võrdluse tulemusel sobivaimal valikul. Lahendus on kujundatud võimalikult kompaktne ning arvestatud on kaitsehaljastuse rajamisega elamualade poole ja uue avaliku juurdepääsutee ehitamisega Kevade tänavalt. Tagalakeskus vajab u 11 000 m² pindalaga parklat, mida hakkavad kasutama nii kerg- kui raskesõidukid, nii Kaitseliidu tehnika kui ka malevaga seotud inimeste isiklikud sõidukid. Parkla varustatakse õli- ja liivapüüduriga. Soojussaare-efekti vältimiseks on suurte platside äärde paigutatud haljastus. Planeeringu eskiisis on kujutatud ka jalgpalliplats, aga selle rajamine pole kindel. Aiaga ümbritsetud perimeetri osa hoitakse otstarbekuse kaalutlustel võimalikult väike. Igal juhul peab Kopramäe teelt eksikombel tagalakeskuse värava suunas mahapööranud sõidukile jääma manööverdamisvõimalus, seega ei saa piirdeaed ka päris tee äärde tulla. Hoonete elueaks on kavandatud 70 aastat, asukoht võiks Kaitseliidule sobida ka 100 aasta pärast.

Toimus arutelu.

Vallale heideti ette kurnamis- ja väsitamistaktika kasutamist. Vaatamata sellele, et piirkonna elanikud on ammu teada andnud oma eitava seisukoha detailplaneeringu algatamise suhtes, tullakse ikka ja jälle samade asjadega uuesti ning otsuse langetamisega venitatakse, kuni kõigil ongi ükstapuha. Piirkonna maaomanike hinnangul on otsused ammu tehtud ning elanike arvamusest ei hoolita, vaid sõidetakse nagu teerulliga üle, arvestamata kehtiva üldplaneeringuga, mille kohaselt tegu olevat elamumaaga.

Abivallavanem avaldas kahetsust sellise järelduse tegemise üle rõhutades, et koosolekute eesmärk on elanike informeerimine tegevustest ja argumenteeritud vastuväidete kuulamises ning nende vastamises. Kui argumenteeritud vastuväited viitavad seadustega mitte kooskõlas olemisele ning on elanikkonda ja Rapla valla arengut kahjustavad, siis lõpptulemuseks on ka valla vastuseis antud detailplaneeringu algatusele. Elanikega kohtumise eesmärk ei ole kurnamise taktika ega ka elanikelt käskude kuulamine ja nende tahteavalduste kinnisilmi arvestamine. Arendustegevuse kavandamisel tuleb leida mõistlik kompromiss valla ruumilise arengu eesmärkide ja kogukonna seisukoha vahel. Algse eskiisiga võrreldes on keskust nihutatud elamupiirkonnast võimalikult kaugele ning jäetud u 200 m laiune kõrghaljastatud puhver. Samuti juhtis abivallavanem elanike tähelepanu asjaolule, et nende väide nagu praegu kehtivas üldplaneeringus oleks tegu elamumaaga ei vasta tõele. Tegelikuses on hetkel tegu kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa ja kohalik tee. Seega ei ole kehtivas üldplaneeringus nähtud ette antud piirkonda rangelt elamute püstitamiseks. Samas üldplaneeringuid vaadataksegi teatud aja tagant üle just ajas muutuvate arengute ja vajaduste tõttu.

Arutati Kaitseliidu linnasisese paiknemise otstarbekuse üle. Kaitseliidu esindajate kinnitusel ei ole üksuste linnasisene paiknemine probleemiks osutunud ei Tallinnas (nt Kadriorus, Männikul), Jõgeval, Jõhvis ega Pärnus. Oslos näiteks paikneb kaardiväerügement keset linna. Planeeritav keskus ei ole võrreldav klassikalise käiseväe väeosaga nagu näiteks vallakodaniku poolt toodud Tagalapataljoni näide. Tagalakeskuses on malevkondade kooskõimiskohad, büroo- ja õpperuumid, nii soojad kui külmad laoruumid. Kaitseliidu varustuse hulgas on näiteks telgid ja mõelda tuleb telkide kuivatamise peale, on u 100 sõidukiga autopark, nende rehvid, õlid, akud... Harjutusala tagalakeskusesse ei kavandata. Kuna Kaitseliidu üks olulisemaid rolle on väljaõppe korraldamine, siis on noorte keskusele hõlpsasti ligi pääsemine oluline. Seetõttu on linna ja ühistranspordi lähedus kindlasti eelistatud.

Eraldi käsitleti lasketiiru kavandamist ja laskemoona olemasolu tagalakeskuses. Kuna Rapla jääb Männiku ja Eivere lasketiirude vahele ning ka Kaius on lasketiir olemas, ei ole tõenäoline lasketiiru kavandamine Raplasse. Siselasketiir on väga kulukas ehitada ja pidada ning olemasolevad lasketiirud rahuldavad täiesti väljaõppevajadused. Samas seni rajatud siselasketiirud on nii turvalised ja helikindlad, et kõrval olevates ruumides ei ole laskmismüra kuulda. Välilasketiiru rajamine linna keskele ei ole mõeldav. Kindlasti tulevad tagalakeskusesse nõuetekohased hoiuruumid käsitulirelvadele ja laskemoonale. Samas kehtestatud turva- ja käitlusnõuded tagavad vajalikul tasemel ohutuse. Ohtlik on lõhkeaineladu, aga seda tagalakeskusesse ei kavandata. Praeguste seaduste järgi võib igal relvaomanikul kodus olla kuni 10 000 lasku.

Saalist esitati küsimus tegevuste ajakava kohta. Kaitseliidu lähiaastate eesmärk on saada Rapla piirkonnas ehitusõigus ja õigus maad kasutada. Kopramäe maatükk kuulub praegu riigile. Kuna praegu rajatakse kordades suuremat tagalakeskust Tartusse ja pärast seda on kavas keskenduda arendustele Põlva ja Võru piirkonnas ja arvestades KL arengukava, siis ei ole võimalik Raplas reaalse ehitustegevusega alustada enne seitset aastat. Kindlasti võtab oma aja ka planeeringumenetlus, ehitusprojektide koostamine ja loamenetlus. Välistada ei saa, et tegelik ehitus algab veelgi hiljem. Praegu kavandatakse vahelahendusi Kaereperre, kuid need on pigem ajutisema iseloomuga.

Küsimus esitati liikluskoormuse kohta. Alus panevat raskeveokid sageli aknaklaasid klirisema. Ilmnes, et Kaitseliidu masinad on valdavalt 5- ja 8-tonnised. Piirkonna liikluskoormus peaks jääma väiksemaks kui on keskmisel kaubanduskeskusel.

On teada, et riigikaitse ehitistega kaasnevad kitsendused naaberaladele. Kaitseliidu kinnitusel on kitsendatud vaid megavattidesse ulatuva võimsusega päikesejaamade kavandamine ja üle 28 meetri kõrgused ehitised. Tagalakeskusesse kavandatav kõrgeim ehitis on u 42 m kõrgune sidemast.

Toimus arutelu kaitsehaljastuse rajamisvõimaluste üle. Võõrale maale ei saa Kaitseliit midagi rajada ega ka istutada. Samas selle takistuse äralangemisel, pärast detailplaneeringu kehtestamist ja maa kasutusse saamist, tuleks Kaitseliidu hinnangul istutada esimesel võimalusel kiirekasvulisi puid. Suurte puude istutamine ei ole realistlik. Pigem tuleb arvestada sellega, et kaitsehaljastuse kujunemine võtab aega.

Abivallavanem viitab KL esindajale, kus ehitustegevuseni võib minna veel aastaid ja toob sellega seoses välja vajaduse vastavalt arengutele viia läbi esimesel võimalusel puude istutamine selles osas, kus Rapla kesklinna poole suunduvast kavandatavast uuest teest ehitustegevust ette näha ei ole (nagu eskiisis toodud). See annaks võimaluse enne reaalset ehitustegevust puudel kasvada.

Arutati Rapla linna arengusuundade üle. Tallinna lähiümbruses on asustuse tihendamine mitmel pool (nt Harku, Rae või Viimsi vallas) problemaatiline ning seetõttu muutub Raplamaa kindlasti lähiajal atraktiivsemaks. Rail Baltica Rapla peatuse ehitamisega kasvab kindlasti arendussurve ka Sulupere piirkonnas. Piirkonna elanike hinnangul pärsib elamuehitust kindlasti see, kui omavalitsus otsustab Kopramäele riigikaitse ehitise rajada. Ruumiloome seisukohalt tuleb kaaluda kõiki asjaolusid ja asustuse arengusuundasid riigikaitse eesmärkidega kõrvutada. Vallaarhitekti hinnangul on Rapla lähiümbrusesse väga palju detailplaneeringutega ehitusõigust antud, kuid sellest hoolimata ei ehitata mitte midagi. Tagalakeskuse rajamine võiks anda tõuke taristuehitusele ja parandada ringtee piirkonnas olevate arenduste väljavaateid saada vee- ja kanalisatsiooniühendused.

Saalist kostus arvamus, et tagalakeskuse paigutamine Kopramäele oli vallaarhitekti ainuisikuline otsus. Andres Järve kinnitas, et tegemist on Kaitseliidu pikaajalise asukohtanalüüsi tulemusel leitud asukohaga. Kuivõrd planeeringu algatamist alles kaalutakse, ei ole omavalitsus asukohavalikut veel teinud. Abivallavanem rõhutas, et detailplaneeringu algatamise või algatamata jätmise üle otsustab siiski vallavolikogu ja loodetavasti lähiajal. Avalike arutelude korraldamine oli vajalik selleks, et välja selgitada elanike, sh puudutatud kogukonna arvamus.

Avalikul arutelul näidatud esitlused on kättesaadavad [valla veebilehelt](#).

Rain Terras
Abivallavanem
Juhataja

Cerly-Marko Järvela
Vallaarhitekt
Protokollija